

Sygn. akt VII U 740/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Jacek Chaciński

Protokolant Starszy Sekretarz sąd. Beata Pełczyńska

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2016 roku w Lublinie

sprawy M. D.

z udziałem zainteresowanego D. D. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych oddziałowi w L.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 24 lutego 2015 roku nr (...) - (...)

odwołanie oddala.

Sygn. akt VII U 740/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lutego 2015 roku nr (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. Inspektorat w B. na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1442, z późn. zm.) stwierdził, że M. D. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność u płatnika składek (...) D. D. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 10 października 2014 roku (decyzja z 24 lutego 2015 roku - akta ZUS).

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. D. wnosząc o jej zmianę i objęcie ubezpieczeniem społecznym od 10 października 2014 roku. W uzasadnieniu odwołania skarżąca wskazała, iż była współpracownikiem męża przy prowadzeniu działalności gospodarczej (odwołanie – k. 2 – 7 akta sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 8 – 9 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił co następuje :

M. D. została zgłoszona z tytułu współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych i wypadkowego), dobrowolnego ubezpieczenia

chorobowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego od 10 października 2014 roku. Skarżąca od dnia 12 stycznia 2015 roku przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim związanym z ciążą (uzasadnienie decyzji z 24 lutego 2015 roku - akta ZUS).

W dokumencie rozliczeniowym ZUS RCA za miesiąc październik 2014 roku płatnik wykazał za skarżącą podwyższoną w stosunku do urzędowej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 6646,13 zł, za miesiące listopad i grudzień 2014 roku w kwocie 9365,00 zł miesięcznie, w miesiącu styczniu 2015 roku w kwocie 3512,02 zł (uzasadnienie decyzji z 24 lutego 2015 roku - akta ZUS).

Wobec powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. Inspektorat w B. pismem z dnia 26 stycznia 2015 roku wezwał płatnika składek (...) D. D. (1) do przedłożenia dokumentacji umożliwiającej ustalenie współpracy M. D. przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej, o czym ubezpieczona została również poinformowana (uzasadnienie decyzji z 24 lutego 2015 roku - akta ZUS).

W odpowiedzi na powyższe, oświadczeniem z dnia 30 stycznia 2015 roku płatnik wskazał, iż M. D. podjęła współpracę w październiku 2014 roku z uwagi na uruchomienie sklepu zewnętrznego internetowego (uzasadnienie decyzji z 24 lutego 2015 roku - akta ZUS).

W tym stanie rzeczy wydana została zaskarżona decyzja z dnia 24 lutego 2015 roku.

W celu dokonania niezbędnych ustaleń Sąd dopuścił dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS oraz dowody osobowe w postaci zeznań skarżącej M. D. (protokół – k. 31 v. – 32 v. oraz a.s.), zainteresowanego D. D. (1) (protokół – k. 32 v. – 33 a.s. oraz a.s.) oraz zeznań świadków: R. D. (protokół – k. 33 a.s.), E. M. (protokół – k. 33 – 33 v. a.s.), T. M. (protokół – k. 33 v. a.s.) i P. T. (protokół – k. 33 v. – 34 a.s.).

M. D. jest z wykształcenia nauczycielką. Zawodowo pracowała do 2009 roku. Po tej dacie skarżąca zajmowała się domem oraz wychowaniem dzieci, nigdzie nie pracowała i nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej (zeznania wnioskodawczyni – k. 31 v. – 32 v. a.s.).

Mąż wnioskodawczyni rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej od 2010 roku. Działalność ta polegała na sprzedaży części rowerowych przez internet. Początkowo sprzedaż odbywała się wyłącznie za pośrednictwem portalu (...)W październiku 2014 roku mąż ubezpieczonej otworzył sklep internetowy pod nazwą B. (zeznania wnioskodawczyni – k. 31 v. – 32 v. a.s., zeznania zainteresowanego – k. 32 v. – 33 a.s., zeznania świadka R. D. – k. 33 a.s., zeznania świadka T. M. – k. 33 v. a.s.).

M. D. pomagała mężowi przy prowadzeniu działalności gospodarczej w ten sposób, że zajmowała się sprawami związanymi z wysyłką towaru. Zajmowała się ważeniem, pakowaniem i dostarczaniem paczek na pocztę. Ponadto po paczki przyjeżdżał również kurier. Kwestiami finansowymi i rozliczeniowymi zajmował się mąż wnioskodawczyni. Po zakończonej aukcji internetowej, program komputerowy automatycznie wystawiał ponownie ofertę (zeznania wnioskodawczyni – k. 31 v. – 32 v. a.s., zeznania zainteresowanego – k. 32 v. – 33 a.s., zeznania świadka R. D. – k. 33 a.s., zeznania świadka A. M. – k. 33 – 33 v. a.s., zeznania świadka T. M. – k. 33 v. a.s., zeznania świadka P. T. – k. 33 v. – 34 a.s.).

M. D. w dniu 16 września 2014 roku posiadała informację o fakcie zajścia przez nią w ciążę, zaś w październiku 2014 roku posiadała informację, iż jest to ciąża bliźniacza. Wnioskodawczyni zaczęła pomagać mężowi przy prowadzeniu działalności gospodarczej będąc w około 4 tygodniu ciąży (zeznania wnioskodawczyni – k. 31 v. – 32 v. a.s., dokumentacja medyczna – k. 105 – 111 a.s.).

Wnioskodawczyni w okresie od 4 grudnia 2014 roku do 9 grudnia 2014 roku była leczona w (...) na oddziale (...). M. D. została przyjęta do szpitala z powodu płamienia z dróg rodnych. Stan zdrowia wnioskodawczyni został wówczas określony jako zagrażający poronieniem. W zaleceniach lekarskich dla wnioskodawczyni wskazano m.in. przeprowadzenie kontroli lekarskiej po dwóch tygodniach (dokumentacja medyczna – k. 105 – 111 a.s.).

Następnie skarżąca w okresie od 11 lutego 2015 roku do 16 lutego była leczona w Wojewódzkim Szpitalu (...) w B.. Wnioskodawczyni została przyjęta do szpitala z powodu przedwczesnego porodu zagrażającego. W zaleceniach lekarskich wskazano wówczas dla wnioskodawczyni m.in. oszczędzający tryb życia (dokumentacja medyczna – koperta k. 114 a.s.).

Ilość i rodzaj transakcji dokonywanych przez D. D. (1) za pośrednictwem portalu (...) obrazuje zestawienie znajdujące się na k.54 93.

Nie zostały przedstawione dane dotyczące obrotów za pośrednictwem sklepu internetowego ani jakiegokolwiek dane wskazujące na zwiększenie obrotów, które byłyby związane z rozpoczęciem współpracy przez wnioskodawczynię. Należy przy tym zauważyć, że wnioskodawczyni była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika.

D. D. (1) w okresie prowadzenia działalności gospodarczej odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne od najniższej podstawy wymiaru składek (wyjaśnienia zainteresowanego k.32v).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Nadto Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o zeznania skarżącej M. D., zainteresowanego D. D. (1) oraz świadków R. D. (teść skarżącej), E. M., T. M. i P. T..

Sąd dał wiarę powyższym zeznaniom w zakresie w jakim wynika z nich, iż M. D. faktycznie wykonywała czynności związane z pomocą przy prowadzeniu działalności gospodarczej przez jej męża D. D. (1). Sąd natomiast nie podzielił tych zeznań co do czasu wykonywanej pracy przez skarżącą i zakresu czynności jaki rzeczywiście wykonywała, który miałby skutkować uznaniem jej za osobę współpracującą z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność. W ocenie Sądu wnioskodawczyni niewątpliwie w pewnym zakresie pomagała mężowi przy prowadzeniu przez niego działalności gospodarczej poprzez przygotowywanie paczek do wysyłki i zawożenie ich na pocztę niemniej jednak pomocy tej nie można uznać jako aktywności małżonka przedsiębiorcy przynoszącej mu określone, stałe dochody. Zwrócić należy uwagę na zmienność zeznań świadka P. T., który najpierw zeznał, że „ze 3,4 lat odbieram paczki. Zawsze pani M. wydawała paczki,, aby w dalszej części zeznań stwierdzić, że „przez jakieś parę miesięcy pani M. wydawał mi paczki”. Zeznania te świadczą iż także wcześniej w ramach prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego wnioskodawczyni podejmowała czynności polegające na przygotowaniu paczek do wysyłki i ich wydawaniu kurierowi.

Wobec ustalonego stanu faktycznego stwierdzić należy, iż wnioskodawczyni nie udowodniła, że na skutek jej pracy, dochody uzyskiwane w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności realnie się zwiększyły.

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego nie można wywieść wniosku, iż wobec prowadzenia przez D. D. (1) dodatkowo strony internetowej sklepu (...) zaistniała konieczność wykonywania pomocy skarżącej przy prowadzeniu działalności gospodarczej na zasadzie współpracy. Zainteresowany D. D. (1) przez cały okres prowadzenia działalności gospodarczej nie zatrudniał żadnego pracownika, nie zatrudnił również żadnej osoby do pomocy w okresie w którym wnioskodawczyni przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

Nie bez znaczenia dla oceny wymiaru i zakresu świadczonej przez M. D. pracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej ma fakt, iż wnioskodawczyni w spornym okresie była w ciąży bliźniaczej, zaś stan zdrowia skarżącej niemalże od początku ciąży został określony jako zagrażający poronieniem.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie M. D. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 5 i art. 11 ust 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 roku, poz. 121 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami współpracującymi z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej albo umowy zlecenia do dnia zakończenia tej współpracy.

Za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia; nie dotyczy to osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego (art. 8 ust. 11 cytowanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Zgodnie z poglądem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku zawartym w wyroku z dnia 19 października 2015 roku współpraca z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność nie wynika z czynności prawnej, lecz jest konsekwencją faktycznej współpracy podmiotów wymienionych w treści art. 8 ust. 11 u.s.u.s., pozostających z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność we wspólnym gospodarstwie domowym, przy wykonywaniu tej działalności. W tym przypadku u podstaw tytułu prawnego do objęcia ubezpieczeniami społecznymi nie leży zatem czynność prawna, do której zastosowanie znajdują przepisy k.c. o wadach oświadczeń woli. Ustawodawca zawarł w art. 8 ust. 11 ustawy systemowej definicję osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5 u.s.u.s., wyłącznie w celu objęcia osób współpracujących publicznoprawnym stosunkiem ubezpieczenia społecznego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 października 2015 roku, sygn. akt III AUa 766/15).

Sąd orzekający w pełni podziela pogląd Sądu Apelacyjnego w Łodzi wyrażony w wyroku z dnia 29 kwietnia 2015 roku, iż za współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej, powodującą obowiązek ubezpieczeń społecznych, uznać należy taką pomoc udzielaną przedsiębiorcy przez jego małżonka, która ma charakter stały i bez której stanowiące majątek wspólny małżonków dochody z tej działalności nie osiągałyby takiego pułapu, jaki zapewnia współdziałanie przy tym przedsięwzięciu, niezależnie od tego, czy owa pomoc ma charakter odpłatny czy nieodpłatny (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 kwietnia 2015 roku, sygn. akt III AUa 1002/14).

W przedmiocie omawianego zagadnienia wypowiedział się również Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 lutego 2015 roku wskazując, iż okazjonalna pomoc małżonka pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym, jaką świadczy on osobie prowadzącej działalność gospodarczą, nie wypełnia pojęcia „współpracy” w rozumieniu art. 8 ust. 11 u.s.u.s., jest to bowiem normalna realizacja obowiązków uregulowanych w art. 23 i 27 k.r.o. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 lutego 2015 roku, sygn. akt III AUa 678/14).

Cechą konstytutywną pojęcia „współpraca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności” w rozumieniu art. 8 ust. 11 u.s.u.s. jest istotny dla działalności gospodarczej ciężar gatunkowy działań współpracownika, które to działania nie mogą mieć charakteru wtórnego. Przedmiotowe działania muszą jednocześnie pozostawać w bezpośrednim związku z przedmiotem podjętej działalności oraz muszą charakteryzować się pewną systematycznością, stabilnością i zorganizowaniem, nadto muszą obejmować znaczący czas i częstotliwość (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 września 2013 roku, sygn. akt III AUa 2274/12).

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż pomoc świadczona przez M. D. przy prowadzeniu działalności gospodarczej jej męża nie miała charakteru współpracy przy prowadzeniu działalności o której mowa w treści art. 8 ust. 11 u.s.u.s. Jak już wcześniej zostało podniesione, pomoc udzielana przedsiębiorcy przez jego małżonka, winna mieć charakter stały i bez której stanowiące majątek wspólny małżonków dochody z tej działalności nie osiągałyby takiego pułapu, jaki zapewnia współdziałanie przy tym przedsięwzięciu. W ocenie Sądu w sprawie niniejszej powyższe okoliczności nie zachodzą. Praca skarżącej nie miała charakteru stałego, zaś jej pomoc pozostawała bez wpływu na generowane

przez prowadzoną działalność zyski. Praca wnioskodawczyni przy prowadzeniu działalności nie była niezbędna o czym świadczy chociażby fakt braku zatrudnienia innego pracownika w czasie przebywania przez skarżącą na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

Mając powyższe na uwadze, zaskarżoną decyzję z dnia 24 lutego 2015 roku, stwierdzającą, że M. D. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność u płatnika składek (...) D. D. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 10 października 2014 roku, należało uznać za zasadną.

Z tych względów Sąd Okręgowy na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.